

Tjänarens rätt

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ يَغْلَّ ۖ وَمَنْ يَغْلُلْ يَأْتِ بِمَا غَلَّ يَوْمَ

الْقِيَامَةِ ۖ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٦١﴾

سورة آل عمران 161

عَنْ أَبِي بَكْرَةَ أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ قَالَ فِي خُطْبَتِهِ يَوْمَ النَّحْرِ

بِمَنَى فِي حَجَّةِ الْوَدَاعِ:

«إِنَّ دِمَاءَكُمْ، وَأَمْوَالَكُمْ وَأَعْرَاضَكُمْ حَرَامٌ عَلَيْكُمْ كَحُرْمَةِ

يَوْمِكُمْ هَذَا، فِي شَهْرِكُمْ هَذَا، فِي بَلَدِكُمْ هَذَا...»

البخاري، الحج، 132

Ärade Bröder!

Vår ädla religion Islam betonar särskilt ett grundläggande begrepp, nämligen begreppet "rätt". Islam har noggrant fastställt och definierat rättigheterna för alla levande varelser. Efter att ha bestämt gränserna för varje levande varelses rättigheter, har Islam befallt att varje rättighetsinnehavare ska få sin rätt, och förbudit alla handlingar som skulle innebära en kränkning av dessa rättigheter. Bland dessa rättigheter är "kul hakki" (tjänarens rätt) den viktigaste. Allah, den Upphöjde, skapade människan på det bästa sättet och hedrade människan. Därför, i Islam, oavsett ras, färg, kön, språk, religion eller status, har människors rättigheter beaktats och skyddats. Vår Ärade Profet (S.A.W) sade i sin Avskedspredikan: "O människor! Era liv, era egendomar, er ära och er anständighet är heliga och skyddade tills ni möter er Herre."¹ Han har också meddelat att de som kränker tjänarens rätt kommer att misslyckas i livet efter detta.

Ärade Muslimer!

Islam är en religion som grundar sig på rättvisa och sanning, rätt och rättvisa. Begreppet "rätt" uttrycker både våra ansvar och de värden vi måste skydda. Koranen, som är källan till vårt liv och vår frid, uppmanar oss att stå upp för rättvisa. Ett av Allahs vackra namn är al-Haqq (Den Sanna). Rätt betyder andel eller del, och det är motsatsen till det falska. Därför innebär det att följa rättvisa, att stå på sanningens och verklighetens sida, det vill säga att följa Allahs befallningar och sträva efter hans välvilja. Bland de ansvar som omfattar hela vårt liv är tjänarens rätt den viktigaste. Vi får aldrig glömma att följa tjänarens

rätt är en nödvändighet för vår tro på Allah. Vid överträdelse av tjänarens rätt ska orättvisan omedelbart rättas, man ska försonas med rättighetshavaren och ångra sig för denna synd genom bön om förlåtelse. Vår Profet (S.A.W) sade: "Den som begår orätt mot sin trosbroders ära, heder eller egendom, bör försona sig med honom innan den dag kommer då guld och silver inte kommer att vara till någon nytta. Annars kommer den orättvisa han begått att tas från hans goda gärningar och ges till den rättmätige ägaren. Om han inte har några goda gärningar kvar, kommer de synder som han har orsakat den andra personen att läggas på honom."²

Kära Muslimer!

Om överträdelsen av tjänarens rätt innebär förolämpning, svordomar, lögner, baktaleri, förtal, hån eller skada på en individs ära och värdighet, bör det som görs vara att rätta till den skada och de olägenheter som uppkommit samt att försona sig med rättighetshavaren. Om det inte är möjligt, bör en uppriktig ånger och bön för den rättmätige ägaren göras, och genom att göra goda handlingar i hans namn bör man försöka bli fri från denna synd. En effektiv väg för att inte röra offentliga, stiftelse- eller allmänna tillgångar samt att inte bli inblandad i synd och orätt är underbevissthetens träning. Det vill säga om en troende inte ger plats för synd eller orätt i sina tankar, utan varje gång de försöker uppkomma, skjuter bort dem från sitt medvetande och inte ger dem något utrymme i sitt liv, skyddar han sig själv och hans hjärta och värderingar förblir rena. Umar ibn Khattab (r.a) sade: "För att undvika att falla i synd, lämnade vi ibland nio av tio saker som var tillåtna." Det område där tjänarens rätt genomgriper hela samhället är den offentliga rätten. Offentlig rätt är ett ansvar som är mycket tyngre än tjänarens rätt. Att förråda detta ansvar leder personen till förlust både i denna värld och i det kommande livet. Som vår Älskade Herre säger i den vers vi läste i början av predikan: "En profet skulle aldrig försnilla. Den som försnillar skall komma med det han försnillat på Uppståndelsens dag. Sedan skall varje själ till fullo ersättas för vad hon tjänat ihop, och de skall inte tillfogas orätt."³ Låt oss avsluta med denna hadith: Enligt Abu Hurayra (r.a) berättades det att en dag frågade Profeten (S.A.W): "Vet ni vem som är den som har gått i konkurs?" Hans följeslagare svarade: "För oss är den som har gått i konkurs en person som inte har några pengar eller egendom." Då sade Profeten (S.A.W): "Sannerligen, den som har gått i konkurs i min ummah kommer på domedagen med böner, fasta och allmosor. Samtidigt kommer han att komma som en person som har förolämpat en, förtalat en, ätit någons egendom,

¹ Buhārī, Hac, 132

² Buhārī, Mezâlim, 10

³ Âl-i Imrân suresi, 3:161

spillt blodet av en och slagit en. Då kommer belöningarna för hans goda gärningar att ges till dem han har orättat. Om hans goda gärningar tar slut innan hans skyldigheter mot andra är fullgjorda, kommer de synder som de har begått att läggas på honom. Sedan kommer han att kastas i helvetet."⁴ Må vår fredag vara en orsak till de förtrycktas befrielse.

---

⁴ Müslim, Birr, 59